

Till

Havs- och Vattenmyndigheten

havochvatten@havochvatten.se

joacim.johannesson@havochvatten.se

Angående intresse för energiutvinning och vissa havsområden med relevans för förslag till ändrade havsplaner (dnr 2168-23)

Sydsvenska Handelskammaren har tagit del av rubricerade förslag till havsplaner och vill anförda följande. Handelskammaren har delat inspel till utredningen av anvisningsområden för havsvind vilket vi är strakt positiva till.

1. Frågan om intresse för energiutvinning

En mycket viktig faktor för att värdera användningsområden för hav är den mycket utsatta situation för effektförsörjning som Sverige befinner sig. Detta illustreras väl av den redovisning av effektbalans som the European Network of Transmission Systems Operators for electricity (Entso-e) publicerade inför vinterns 2023/24.

Effektbalansen är en inventering där man jämför det högsta förväntade behovet av effekt (per dag) med den kapacitet som finns för att producera effekt. När samtliga tillgängliga teknologier (inklusive vindkraft) summeras så har Sveriges elområde SE4 och SE3 en negativ balans. Som framgår av tabellen är detta unikt. En typisk situation är en betydande överkapacitet. Detta är viktigt för att säkra stabil leverans (och även stabila priser).

Effektbalans i Sverige och länder med anslutning till Sverige

Effektområde	Highest expected demand (gw)	Net generating capacity, All technologies (gw)	Netto
Danmark (Själland)	2,95	4,83	1,88
Danmark (Jylland)	6,12	11,82	5,70
Finland	15,89	23,38	7,49
Norge (N1)	3,08	9,12	6,04
Norge (M1)	4,40	8,76	4,36
Norge (S0)	17,89	29,75	11,86
Sverige SE01	1,99	8,86	6,87
Sverige SE02	3,32	15,24	11,92
Sverige SE03	18,66	18,57	-0,09
Sverige SE04	4,86	4,03	-0,83
Polen	26,97	59,47	32,50
Litauen	2,29	5,37	3,08
Tyskland	87,90	239,33	151,43

Källa: entso-e, winter outlook 2023/24

I Europa är det bara SE3 och SE4 samt Malta och Luxemburg som har negativ effektbalans. Detta är uttryck för ett mycket stort och allvarligt underskott av energiförsörjning.

I svenska kraftnäts senaste Nätutvecklingsplan 2024-2033, som publicerades 4 december 2023, framgår att det inkommit noll ansökningar om förbrukning av ny effekt i elområde SE4.

I Tabell 1 presenteras total volym förbrukningsansökningar till Svenska kraftnät fördelat per elområde.

Elområde	Förbrukningsansökningar, total volym [MW]
SE1	12 500
SE2	3 700
SE3	4 300
SE4	0
Totalt	20 500

Detta beror på att effektläget är så ansträngt att möjlighet att tilldela effekt är mycket begränsad. Tillsammans med höga och volatila priser påverkar detta den gröna omställningen i Sveriges starkt negativt.

Notera att SE3 och SE4 representerar 90% av näringslivet, men har betydligt lägre andel ansökningar än SE1 och SE2. Detta visar betydelsen av att försörja SE3 och SE4 med ny effekt.

Havsvindparker är en av få möjligheter som finns för att komma till rätta med effektbalansen och det är den enda stora kraftkälla som kan komma på plats snabbt, under 2020-talet.

Sammantaget betyder detta att intresset för energiutvinning är exceptionellt och behöver prioriteras för att Sverige skall kunna leva upp till klimatmål och målsättningar om försörjningstrygghet och välfärd.

2. Särskilt om vissa havsområden

I planerna finns en rad områden som berörs. Handelskammaren vill särskilt lyfta fram sådana havsområden som är belägna så att de har nära möjlighet till anslutning på stamnät och distribution.

I synnerhet havsområden i närheten av Oskarshamn (exempelvis Ö225) och Kävlinge (Ö298, Ö299) som har god försörjning av distribution, samt Trelleborg (Ö283, Ö284) där Nätutvecklingsplanen förutser kommande satsningar (Trelleborgspaketet med bland annat stationsförnyelse) är viktiga att erbjuda möjlighet att pröva havsvind i någon omfattning, då detta kan erbjuda säker och billig effektleverans. Motsvarande bör principiellt gälla även i SE3, men Handelskammaren har inte studerat dessa närmare.

Handelskammaren yrkar

att utvinning av energi prioriteras upp med hänsyn till Sveriges effektunderskott

att detta särskilt beaktas i ovan nämnda områden i SE4

Malmö den 14 december 2023

SYDSVENSKA HANDELSKAMMAREN

Per Tryding
Vice VD